

Test z úvodu do studia jazykovědy

Vzor – zkrácená verze

Jméno a příjmení: -----

Počet bodů: -----

Datum: -----

Hodnocení: -----

(Bodování - A: 50–45; B: 44–42; C: 41–38; D: 37–35; E: 34–30; F: méně než 30)

I. Historie lingvistiky, teorie, roviny popisu jazyka

cca 14 otázek

1. Myšlenky nejvýznamnějších antických filozofů rozvíjeli v oblasti myšlení o jazyce:

- a) mladogramatikové
- b) pergamská škola
- c) alexandrijská škola
- d) stoikové

2. První fonetické písmo vzniklo v:

- a) Egyptě
- b) Mezopotámii
- c) Fénicii
- d) Číně

3. Mezi představitelé školy mladogramatiků patřili:

- a) Jakob Grimm
- b) Karl Bühler
- c) Charles Bally
- d) August Schleicher

4. Pojem fatické jazykové funkce formuloval:

- a) Franz Bopp
- b) Wilhelm von Humboldt
- c) René Descartes
- d) Roman Jakobson

5. Morfonologie se zabývá:

- a) deklinací a konjugací
- b) alternacemi při ohýbání slov
- c) vztahem mezi fonologickým a morfologickým podsystémem jazyka
- d) flexí

6. Morf *nej-* ve slově *nejlepší* označujeme jako:

- a) prefix
- b) afix
- c) postfix
- d) infix

7. Pevně daný sled hlásek *k-o-l-o* lze označit jako:

označujeme jako:

- a) formu znaku
- b) signifikaci
- c) znakové vehikulum
- d) signifikát

8. Které z následujících výroků jsou platné, mluvíme-li o izolačních jazycích:

- a) gramatické a lexikální morfy pevně nesrůstají
- b) jednomu morfu může být přiřazeno více funkcí
- c) nemají specializované gramatické morfy
- d) jeden morf má jen jedinou funkci

II. Praktické úkoly

cca 7 úkolů

1. K jakému typu jazykových znaků dle Peirce patří následující výrazy?

- a) závěs
- b) nyní
- c) brnkat
- d) vloni

2. Která z funkcí jazyka dle Bühlera a Jakobsona převažuje v uvedených výpovědích?

- a) *Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí.*
- b) *Dobrý den, jak se pořád máte?*

3. Jaké distinktivní rysy odlišují slova v uvedené dvojici?

- kala – gala*
- hala – gala*
- set – sít*

4. Jaká gramatická kategorie odlišuje slova v uvedených dvojicích?

- stůl – stoly*
- položít – pokládat*

5. Rozdělte výraz *knihařský* na jednotlivé morfy – vzor: pře-dobr-ý

.....

6. V jakém základním vztahu se nacházejí označené lexémy v uvedených větách?

- a) *Píši mu dopis, i když obecně dopisy píše nerada*
- b) *Karel píše dopis.*

7. K jakým změnám dojde v řeči u označeného výrazu: Shodli jste se? Pojmenujte tuto změnu (1), uveďte její podstatu (2) a do hranatých závorek vepište skutečnou podobu výslovnosti (3)

- 1..... []
- 2.....

III. Klasifikace jazyků

cca 6 otázek

1. Do skupiny indoevropských jazyků nepatří:

- a) maďarština
- b) velština
- c) estonština
- d) hindština

2. Který z uvedených jazyků je románský?

- a) katalánština
- b) bretonština
- c) rumunština
- d) provensálština

3. Mezi slovanské jazyky nepatří:

- a) lužická srbština
- b) litevština
- c) moldavština
- d) kašubština

IV. Terminologie

cca 10 otázek

Doplňte český (1–3) nebo cizí (4–6) ekvivalent uvedeného termínu

- 1 plusquamperfektum
- 2. prepozice
- 3. sufix
- 4. zvukomalebná slova
- 5. slabikotvorná hláska
- 6. oznamovací způsob